SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 122/04-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. apríla 2004 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. B., bytom D. n. C., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., H., vo veci porušenia jeho práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 1312/2004-41 z 27. januára 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 2. marca 2004 doručené podanie JUDr. M. B., bytom D. n. C. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako sťažnosť *„proti rozhodnutiu ministra spravodlivosti SR č. 1312/2004-41 zo dňa 27. 1. 2004“*. Prílohou sťažnosti bolo podanie označené ako *„Doplnok k sťažnosti zo dňa*

1. 3. 2004“. Sťažovateľ sťažnosť ďalej doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 29. marca 2004.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 5122/1995-30/7 z 28. novembra 1995 s účinnosťou od 4. decembra 1995 vymenovaný za súdneho exekútora so sídlom v Humennom. Rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 1312/2004-41 z 27. januára 2004, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 12. februára 2004, bol sťažovateľ odvolaný z funkcie súdneho exekútora Exekútorského úradu so sídlom v Humennom. V odôvodnení rozhodnutia č. 1312/2004-41 minister spravodlivosti Slovenskej republiky uviedol, že: *„V zmysle ustanovenia § 237 ods. 3 Exekučného poriadku Slovenská komora exekútorov podala ministrovi spravodlivosti návrh na odvolanie exekútora, ktorý nespĺňa podmienku bezúhonnosti podľa § 10 ods. 4 tohto zákona. Minister takéhoto exekútora bez zbytočného odkladu odvolá. Za bezúhonného sa na účely Exekučného poriadku okrem iného nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa aj napriek tomu, že sa na páchateľa hľadí, akoby nebol odsúdený.“*

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *„Po viac než 8 rokoch mojej exekútorskej činnosti bol prijatý resp. novelizovaný exekučný poriadok, podľa ktorého v zmysle § 10 ods. 1 písm. c a ods. 4 za použitia § 237 ods. 3 som zrazu prestal byť občanom oprávneným vykonávať povolanie, ktoré som si slobodne zvolil využijúc svoje už spomínané ústavné právo zaručené mi čl. 35 Ústavy SR. (...) Ak teda zákon dal možnosť ministrovi spravodlivosti odvolávať občana SR z funkcie, do ktorej bol predtým riadne menovaný v zmysle zákona a ktorú k spokojnosti vykonával niekoľko rokov len preto, že bol v minulosti tento občan odsúdený pre určitý trestný čin, je takýto zákon a teda i rozhodnutie ministra protiústavné, keď pre nič iné, tak určite preto, že Ústava SR v čl. 50 ods. 1 hovorí, že len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy. (...)*

Do rozhodnutia Ústavného súdu, žiadam odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia komorou exekútorov podľa § 16 zákona 233/95 a jeho noviel.“

Sťažovateľ v doplnení sťažnosti uviedol, že napadnutým rozhodnutím došlo k porušeniu:

„a) môjho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 2 a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy,

b) môjho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 a 2, v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy,

c) môjho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. (...)

Napriek uvedenému som podal žalobu na Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby preskúmal napadnuté rozhodnutie (jeho kópiu prikladám v prílohe).“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po jej prerokovaní vydal tento nález:

„1. Základné práva JUDr. M. B. podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 1312/2004-41 zo dňa 27. januára 2004 boli porušené.

2. Rozhodnutie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 1312/2004-41 zo dňa 27. januára 2004 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. JUDr. M. B. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 Sk (slovom jedna slovenská koruna), ktorú je ministerstvo spravodlivosti povinné uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. JUDr. M. B. sa priznáva náhrada trov jeho právneho zastúpenia, ktorú je ministerstvo spravodlivosti povinné uhradiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu JUDr. J. S.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými

namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu nie je v právomoci ústavného súdu o podanej sťažnosti meritórne rozhodnúť.

Treba konštatovať, že právomoc ústavného súdu v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je iba subsidiárna, lebo je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv, ktorých porušenie sa namieta, nerozhoduje iný súd.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde však sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa ods. 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v znení účinnom od 1. septembra 2003 v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto (druhej) hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Napokon podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Z citovaných právnych noriem, najmä z čl. 46 ods. 2 ústavy vyplýva, že vo veci sťažovateľa je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o napadnutom rozhodnutí, najmä so zreteľom na to, že podľa tvrdení sťažovateľa toto rozhodnutie porušuje jeho základné práva. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Ako ústavný súd zistil, v danom prípade sťažovateľ 23. marca 2004 podal žalobu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorou sa domáha voči Ministerstvu spravodlivosti

Slovenskej republiky zrušenia toho istého rozhodnutia, ktoré napáda aj v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že aplikácia ustanovenia § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako o to sťažovateľ žiada, neprichádza do úvahy v prípade, ak v čase podania sťažnosti ústavnému súdu mu ešte beží lehota na podanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd poskytuje v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Napokon treba uviesť, že za situácie, keď nie je v právomoci ústavného súdu rozhodnúť o merite veci, nie je ani v jeho právomoci vydať dočasné opatrenie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2004